

LA CAMPANYA REVISIONISTA



ELS VISIONISTES.



ELS REVISIONISTES.

NÚVOLS D'HIVERN



L'INDA. — Ai que ens mullarem, Manuel!
MANUEL. — No cridi el mal temps, senyor Inda!

El darrer discurs de Marcellí Domingo

Després d'Igualada, Terrassa. En el discurs pronunciat en aquesta darrera ciutat, el ministre d'Instrucció Pública ha descortegut una mica més el vel del seu pensament, enc que els seus ocults averanys encara l'han mantingut força sornaguer. A jutjar pels diferents extractes que hem llegit, el lirisme fullós i diluït ha conjugat tot d'ombres damunt d'una munió de problemes de l'ensenyament, no tant per engrescar la multitud impressionable, com per fer-los esmunyedissos o dissimulats als esperits amatents.

Així en mostrar-los l'escola única, no va pas oferir-los el tipus de la veritablement única, com el seu *alter ergo*, director general de l'ensenyament primari inscriví en l'article 46 de la Constitució, i que nosaltres combatèrem a sang i a foc, i que el ministre també defensa en la intimitat: l'escola única, eliminadora de tota altra, filla de la iniciativa privada. Així va presentar al poble que l'escoltava, l'escola democratitzada. I la democratització de l'ensenyament també la volem nosaltres. Sí, l'Estat deu obrir les portes de l'Institut i de les Normals i dels Liceus tècnics a tots els qui hagin demostrat una capacitat adient. Però, aquest dret haurà d'ésser negat als alumnes de les escoles lliures? Ah! si el ministre hagués estat sincer de confessar-ho!

Es veritat que el cop de la guerra europea féu trontollar el més íntim de les ànimes. Però ja abans d'ella, l'associació de mestres alemanys llançà el crit en pro de la democratització de l'ensenyament i va ésser al Congrés de Kiel de l'any 1912. El manifest dels «Compagnons» arborats des de les trinxeres, no va ésser res més que un retruny, amplificat pel viure tràgic dels anys de lluita. Marcellí Domingo va parlar en un sentit com si ignorés el manifest dels mestres alemanys. Aquest era una aspiració socialista; el dels «Compagnons» és el crit cordial de la por, de revertir en el no res aquella vida efusiva i profundament solidaritzada d'uns homes amb els altres, sense distinció de classes dins de les trinxeres.

L'exaltació de l'esperit patriòtic havia obrat el miracle de la refosa de totes les classes de França en una sola: en la pura nació francesa. Però, com es foraviaren de la seva directriu els «Compagnons» generosos en creure que la imposició a tots els francesos d'una escola única, podia seguir obrant el miracle. Un ideal, i no la violència d'una llei podia continuar-lo. I l'ha continuat, tant com ho han permès les circumstàncies de la vida normal del poble. Tots els ideals han estat respectats, tots els drets

de les minories reconeguts, fins al punt que avui l'Estat omnipotent sorgit dels trasbalsos de la guerra, deu flectar-se humilment davant de tot fenomen de vida diferencial. I això, precisament, ha exigít, no l'escola única, sinó l'escola múltiple.

Quin exemple, oh ministre català Marcellí Domingo, per als qui, prenys d'un romanticisme revolucionari, pretenen d'abrassar tots els ciutadans de la Ibèria en un únic sentiment i en una idealitat única. Aquest miracle al bell principi hauria reeixit faedor, si haguéssiu realitzat de seguida la multiplicitat de pactes, i respectat la varietat d'escoles. Perquè no ho haveu fet, ans tot el contrari, allò que havia de constituir una patriòtica coordinació, ha procreat una injusta excepció: s'ha trencat la solidaritat espiritual del 14 d'abril. Descontents, els uns protesten; corferits, d'altres es rebel·len; decebuts, d'altres encara, desesperancen. L'escola única fondrà novament els esperits? Els actes de violència congrien tot un embull d'instints segons el replà psicològic, on cada u endinza la seva rel moral.

Ser mil escoles — ha proclamat embriagadament Marcellí Domingo — ja ha instituït la República. Ignorem on les ha obertes: on les ha instal·lades, quins mestres les regenten, com han pres el governall d'elles. Voldrà dir el ministre que ja les ha designades perquè elles comencin de funcionar prompte? Això és allò que volia dir. I l'any vinent tres mil alumnes ingressaran als Instituts. La guerra a l'analfabetisme ha començat a fons. Però, ai las! que no és veritat tan bella gençor.

Oh! quant més fructosa no hauria reeixit la seva obra, si hagués estat més modesta, si hagués cercat l'adjutori de tothom, en el respecte a les creences i ideals cars de cada u. L'escola laica és la garantia de la República per a la independència espiritual de cada noi? Llavors, tots els Estats, qui, com una experiència del viure a les trinxeres, han assegurat, àdhuc a les minories ínfimes, l'educació de la confessionalitat de cadascú, s'han equivocat. Totes les grans democràcies europees i americanes, han caigut en error. Oh! ministre català de la Instrucció Pública espanyola, com és olímpica i contradictòria la vostra actitud envers els grans pobles exemplars de la Humanitat d'avui.

Mentrestant, en la vostra batalla a l'analfabetisme, heu descuartat de fer anar els nois cada dia a classe, als punts on existeixen escoles. Permeteu la conculcació de la llei als pares, tolerant-los que posin els fills a treballar als deu anys. L'utilatge escolar pedagògic és una cosa hòrrida de tan primitiva. Les Normals encara elaboren buròcrates en comptes de mestres. Perquè preteuen de bastir una façana, amb tot de verms de la discòrdia per dins, en compte d'ordenar les humils casetes existents?

Sentim vivament, que tanta de gent, doblegada d'estulteria, s'embriagui amb les vostres fal·laces parenceries, oratòries i pedagògiques. No pararem de combatre'us!

Materials per a Construcció

Guix - Cals - Ciments
Rajoles de València

Construccions PLA

Telèfon 51360

Despatx: Meridiana, 103

Magatzems:

Meridiana, 105 i St. Quintí, 186

BARCELONA (CLOT)

Noves sensacionals i rigorosament autèntiques de Catalunya, la Península, i l'Estranger

Catalunya

Per què fou recollida
«Reacción»?

Ara fa quinze dies, «Reacción», el nostre col·lega catòlic, del qual discrepem en certes idees polítiques, però del qual admirem la valentia i la gràcia, veié recollits tots els seus exemplars.—Per què serà?—va preguntar-se el nostre detectiu. Hem aclarit el misteri. «Reacción» publicava l'edificant història següent:

«Pocs dies després de la proclamació abortiva de la primera República catalana, els pocasoltes d'En Macià empresonaren el jove Tarrés, al qual es degué el fracàs del complot de Garraf. El tancaren dins uns soterranis infectes de la Generalitat, li feren sofrir tota mena de turments, el cridaren a declarar davant d'un tribunal fictici, el condemnaren a mort, i se l'endugueren a un bosc, fent semblant de voler-lo afusellar. Abans li van dir si volia confessar-se. Havent respost afirmativament, un de l'escamot es disfressà de sacerdot i va rebre la confessió. Després d'aquestes impúdiques i sàdiques escenes, tornaren a recloure'l dins l'esmentat soterrani. No fa gaires dies, mercès a unes gestions enèrgiques del senyor Governador, fou alliberat».

La «dimissió» del Sr. Anguera

Com van les coses, només ho sap el DIC. I ara us ho explicarem. Figureu-vos que el senyor Macià torna a pactar amb el Sindicat Únic, del qual s'havia allunyat una mica durant la darrera temporada. L'Únic exigeix que el Partit d'Esquerra Republicana emprengui una campanya ferma contra l'Anguera, i a això responen els miserables articles de L'Opinió.

El Sr. Anguera es presentà al President per tal de protestar-ne. En Macià li pregà que demorés la seva dimissió fins a trobar-li successor, i no sapigué dir-li ni un mot de remerciament o d'excusa. Totseguit, es reuniren els capgrossos de l'Esquerra, sota la Presidència del venerable Macià, i resolgueren modificar així el *cartipàs* de les autoritats barcelonines:

Anguera: fora.

Governador: Pere Comas, actual Conseller de la Generalitat.

Conseller substitut d'En Comas: l'Aiguader.

Alcalde: Casanoves, deixant la Comissió de finances.

Comissió de finances: Lluhi i Vallescà.

En assabentar-se'n, l'Anguera presentà de cop la seva dimissió. Serà acceptada? En tot cas, no ho serà el *cartipàs* de l'Esquerra, i mercès als inconfessables lligams dels macianistes veurèm el sacrifici d'un catalanista de tota la vida, d'un governador digne entre els més dignes, i la facturació de qual-sevol castellà perquè ens *orienti*. Apunti's aquest èxit l'Acció Catalana, que tant hi haurà contribuït, i que posà el crit al cel perquè, en el míting catòlic, parlaren en basc i en castellà, dos fills d'altres terres d'Ibèria.

El senyor Aiguader i l'epidèmia.

L'epidèmia bubònica arribà a preocupar. Van reunir-se dos tècnics eminents, formats pel gran metge Turró, un il·lustre home de laboratori, granadí per més senyes, el nostre inefable batlle i altres metges, per veure de posar-hi remei. Tothom quedà astorat de la ignorància supina del senyor Aiguader. Un dels metges assistents, ens deia: «Almenys per decència, havia

de repassar una mica com es maten les rates i no pretendre que les bactèries són exterminables per procediments *anafilàctics*. Ens hi férem un panxó de riure».

Península

Una profetessa a Madrid.

La cèlebre profetessa Lola Pinares, que endevinà el dia de la mort d'En Primo i el nombre de pessetes del senyor Cordero, ha trobat una brillant solució al problema: on ens portarà l'actual Govern? Diu que és suficient de posar verticalment el nom dels ministres i de llegir la primera lletra de cadascun:

Azaña.
Largo Caballero.
Alejandro Lerroux.
Marcelino Domingo.
Indalacio Prieto.
Eduardo Casares.
Ríos.
D'Ower.
Albornoz.

Azaña i Sanjurjo.

El senyor Azaña féu indicacions peremptòries al general Sanjurjo. Aquest indefinible general, respongué esquinçant l'*ukase* dictatorial. La disciplina segueix essent perfecta.

Estranger

Uns curandars prenen el pel als xinesos.

A Xina ha estat empresonat un escamot de curandars que pretenien curar tots els mals, mitjançant el sistema Asuero. Un avi, portà als falsos doctors la seva neta geperuda; de primer, la noia semblava millorar, però ara està pitjor que mai. La indignació del poble, materialment *plomat*, és immensa; hom tem que els curandars no en surtin vius. Els antics metges, distribuïts en comitès que actuen arreu del país i l'estranger, van obrint els ulls dels ciutadans i han promès millorar-los de totes llurs malalties, posat que atorguin confiança als homes que saben de què va, i que puneixin exemplarment l'escamot d'aventurers.

FLABIOL.

El Govern, en proposar Alcalá Zamora per a la Presidència de la República, condemna la seva pròpia obra i es declara revisionista.

Ara fa 24 anys que En Macià, va dir en plenes Corts:

«Les dije, también, que tenía una deuda de gratitud con Don Alfonso XIII y que esta deuda de gratitud me obligaría por toda mi vida, a ser partidario de Don Alfonso XIII; y ellos, la mayoría de los cuales eran antidinásticos, me dijeron que la gratitud me obligaba y que hacía perfectamente.

«Por último les dije que apoyaría cualquier ley, cualquier solución que se presentara que fuese favorable a nuestra España, sin mirar quien la presentaba. Eso les dije, eso lo sabe el dignísimo gobernador de Lérida y lo sabe el general, lo sabe todo el mundo, porque esto fué público, aparte de que todo el que me conoce sabe que soy incapaz de decir una palabra por otra».

Fragments d'un discurs pronunciat al Parlament, el dia 19 de juny de 1907, per l'Honorable President de la Generalitat En Francesc Macià.—Copiat de «La Veu», de 20 de juny, 1907.

100.000 JOVES

Aquells que en el nostre país gosen dir que el Catolicisme és una antigalla, que és una cosa morta o poc n'hi manca, haurien d'haver presentat la meravellosa desfilada dels 100.000 joves catòlics belgues pels carrers de Brusselles, amb les seves músiques i banderes bellament acolorides, amb els seus cants entusiastes, amb el seu aire decidit d'ardorosa convicció, amb el crit vibrant de «Visa el Crist Rei» amb què, aixecant el braç, i sense ralentir el pas lloger de ritmes aguerrius, salldaven la Presidència d'honor emplaçada a la graderia de la Borsa. Haurien hagut de veure aquesta gloriosa desfilada, i assistir després al terme de la manifestació, a la gran plaça Poelert, omplerta de cap a cap per la immensa gernació que aplaudia entusiastament els discursos de Monsenyor Picard, Consiliari general de la Joventut catòlica belga; Hoyois, president de la dita Joventut; del president del Consell de ministres i dels ministres de Relacions Exteriors i del Treball, saturats tots ells de la més pura catolicitat.

Cent mil joves belgues, i no vinguts de tota la Bèlgica, sinó solament de la Wallònia, la Bèlgica de llengua francesa, car els joves flamencs, que depassen els 100.000 en llurs organitzacions, celebraran a part el seu Congrés en la primavera vinent. Això vol dir que la petita Bèlgica compta més de 200.000 joves inscrits en les seves organitzacions de l'Acció Catòlica. Vitalitat admirable que assegura la llibertat i l'hegemonia social i política del catolicisme belga.

Una massa conscientment cristiana és indispensable per assegurar en temps de democràcia un règim de llibertat. Sense aquesta massa l'allau demagògic entruina totes les construccions de l'esperit. Bèlgica té aquesta massa, refeta a poc a poc amb gran esforç; però la tindrà més compacta i més nombrosa ben aviat amb l'embranzida apostolitzant d'aques-

tes joventuts conquistadores. Car l'esperit de l'acció catòlica de la joventut belga, com el de tota acció catòlica digna d'aquest nom, és essencialment d'apostolat i de conquesta. Per això etxampla constantment les seves files, i estén cada dia el seu radi d'influència.

L'espectacle del Congrés colpí la ciutat un xic distreta. L'hora santa a la Catedral plena de joves i la serena visita col·lectiva de la sortida a la tomba del soldat desconegut en la nit del dissabte, eren el preludi de la gran festa. Al matí del diumenge vingué la nota pintoresca dels grups de joves flanquejats pel jove vicari, o el vell rector, o el religiós professor, amb les respectives banderes, les maletes a les mans, alguns amb els instruments de música al coll. Bicicletes, motos, autòmibus amb grans draperies i inscripcions de propaganda. Cinguenta trens de congressistes...

Les assemblees de les federacions especials estaven convocades per a les nou del matí. Els sabut que l'Acció Catòlica de la Joventut belga A. C. J. B., està dividida en cinc grans branques: joves agricultors, J. A. C.; joves estudiants de l'ensenyament secundari, J. E. C.; joves independents o que no depenen d'un sou, J. I. C.; joves obrers i dependents, J. O. C.; i joves universitaris, J. U. C. Cada una d'aquestes federacions especials celebrava la seva assemblea. Ajudats del taxís les visitàrem totes per tal de comprovar la força real de cada una. Totes eren importants. La de J. E. C., és a dir, la de l'ensenyament secundari, omplia a vessar un dels més grans teatres de la ciutat, una mena de Bosc barceloní, encara més capaç. La més viva, però, ja més entusiasta, era la de la J. O. C., és a dir, la de les joventuts obreres.

El carrer intranstable, el «hallo» del «Circ Reial» ple, l'enorme graderia i tota la sala desbordants, amb totes les seves obertures obstruïdes, tots els seus recons atapeïts. Fla-

mejavén les banderes i cada moment es causaven les mans, i ressouaven udolants per les voltes les aclamacions tan característiques dels pòbls belgues... Mr. Cardyn parlava. El joicisme progressa constantment i s'estén a altres països. Cal que torni al Crist l'estament obrer que és el que Ell més estima. En front de la Internacional atea nosaltres farem la Internacional amb Déu i per Déu. I aquells milers de joves obrers i dependents es fonten en aquesta flama. Mai cap assemblea obrera ha vibrat per un ideal tan pur i tan noble.

I vingué la missa pontifical a la gran plaça de l'«Hotel de Ville», la plaça única per la seva bellesa. L'altaven escampant el cant del celebrant, el Cardenal de Malines, el gradual i la part dels solistes de la missa d'Angelis, que cantaven unànimement tots els que omplien la plaça.

I arribàrem a la gran tarda. Tarda inoblidable. Oh, la gran desfilada! A dotze de fons, i lleugers encesos, ardits! Els contemplava des de la llotja presidencial, assegut darrera el P. Rutten, el fratre senador, el gran apòstol dels miners, i incapaç de contenir la meua emoció, pensava amb els nostres joves. ¿On són els cent mil joves catalans que es proclamen fills dels Crist? ¿Els que han de recristianitzar la nostra pàtria? ¿Els que han d'alliberar-la d'aquests vents de despotisme i de barbàrie que ho assequen tot? M'aconsojava pensant en ells capellans amics dels joves i en els joves amics dels capellans, i en la nova organització que es preparava, en la gran llavor que germina sota terra i està a punt d'escalar.

—Tot això s'ha fet amb deu anys — em deia, mentre tant, un dirigent belga.

I nosaltres, amics, amb quants ho farem? Car, sigui com sigui, amb la benedició de Déu i dels nostres bisbes, s'ha de fer, ho hem de fer. Ho farem.

ALBERT BONET, PVR.



100.000 JOVES CATÒLICS A LA PLAÇA POELERT!!!



La Manxúria i el Japó

L'afer de la Manxúria ha entrat en una altra fase: ara és Rússia qui duu la teia encesa per revifar el conflicte

El Japó posseeix a la Manxúria interessos importantíssims. Ultra el milió de japonesos emigrats, ha construït ferrocarrils, explota mines, i altres indústries valoritzades en alguns milions de yens. A més hom ha de tenir en compte, que el gran Estat extremo-oriental, no pot ja nodrir tots els seus connaturs, i per això després de la Corea, ha ambicionat els territoris col·lin-dants.

L'arròs creix molt bé a unes

possible d'abandonar una terra tan generosa?

Des de Ginebra van comunicar al Japó, que renunciés als seus



ideals de conquesta o d'anexió de la Manxúria abans del dia 16 del mes corrent. El sacrifici exigít, consistia en què retirés les tropes més ençà, a l'altre indret del ferrocarril.

Però, el Mikado, no sols no s'ha mostrat obedient a les ordres de Ginebra, sinó que ha estès l'ocupació i es dirigeix cap a la frontera russa i els russos, mentrestant, fan protestes de pau.



NOTA D'ACTUALITAT:

Els amics del DIC, del Centre Social de Terrassa, funden un Esbart Dansaire.

Al començ del conflicte, els Estats Units amenaçaren seriosament la la gran nació d'Orient, i molts van creure que la tan anunciada guerra entre les dues potències, fóra inevitable. Amb Rússia, hom espera la repetició del conflicte que va acabar signant la pau a Vladivostok, l'any 1905, però per les notícies, tampoc tindrà lloc aquesta matança.

Bufen per tot el món aires de pau; la crisi que travessa, impossibilitza un conflicte armat. Totes les nacions fan el suec, quan es tracta de guerrear i només es

pensa en treballar i refer-se de les conseqüències de la guerra.

Les noves de l'actual conflicte oriental són greus, molt greus, però el bon sentit s'imposarà. No és que no en tinguin delit de sentir les ametralladores al natural, ja que en cine n'estem cansats: és que no pot ésser, és que no poden.

Tot acabarà amb l'acord dels complicats, o més ben dit, embullats en l'afer. Tots reconeixeran la raó al Japó. Els milers de morts en els bombardeigs no diran res, puix que són xinesos.

EUGENI MUÑOZ.

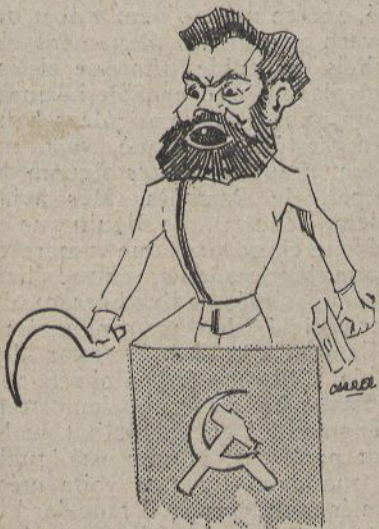
Lorés, Codina i Roig

Ràdio Crosley



Trafalgar, 3

Barcelona



tals terres i els seixanta milions de japonesos, acrescuts cada any en uns tres cents mil, freturen d'aquestes esplèndides collites. Com és



Fot. A. Marimón.

El gran Miting Revisionista de diumenge passat

Sota la juvenívola senyera de la Federació dels Estudiants catòlics, van movilitzar-se tots els matisos del catolicisme barceloní.

Dotze mil ciutadans ompliren a vessar el *Teatre del Bosc*, i llur vibració donà al míting una grandesa impressionant. Més de quinze mil persones es veieren impossibilitades d'entrar-hi. Als jardins de la vora, formiguejava una multitud. Quan llegírem, al dia següent, en el *Full Oficial*, que l'acte havia mancat d'importància, i que hi predominava l'element femení, vàrem somriure benèvolament. En Macià té deliri de grandeses —tothom ho diu— i cal que res no faci ombra a la palmera de la Generalitat. Les fotografies adjuntes són la millor resposta al periòdic oficiós.

El D. I. C. contribuí força a l'organització de l'acte. I al monestir de Montserrat, catalans i bascos, signàrem la sagrada aliança que l'Esquerra volia impedir. Aquest jove diputat nacionalista, republicà i catòlic

fermíssim, que és l'Aguirre, s'endugué a les terres del Nord la salutació encoratjadora de tots els nostres.

A reveure!

Campanya revisionista del D.I.C.

La Secció de propagandistes del D.I.C., conseqüent amb l'ideari de l'Entitat, té planejada una sèrie de mitings en diferents indrets de Catalunya, per a escampar arreu la campanya revisionista de la Constitució.

De moment, diumenge, dia 8, els seus joves oradors, Lluçà Baqué, Antoni Pelauzy i Martí Fuster parlaran a Santa Coloma de Queralt. L'altre diumenge, dia 15, a Begues i successivament a Masnou i altres pobles.

Preguem, per tant, a totes les entitats o particulars afectes a aquest ideari, que també desitgin organitzar mitings, a base dels nostres oradors, que ens ho diguin tot seguit, per tal de posar-nos d'acord.

La multitud vessa del teatre i s'escampa pels jardins.

Un aspecte de la sortida del míting.



Fot. A. Marimón.

Conte vell d'actualitat

Diu que quan Déu va crear el món, es recreà d'una manera extraordinària en una contrada, que brollà de les divines mans amb el màxim de perfeccions imaginables; tenia un cel blau i serè, un clima privilegiat, una vegetació esplèndida, muntanyes, valls, rius, boscos i pasturatges, sol rialler, mar blava i escumejanta i terra fèrtil i ubèrrima. Aquesta encontrada era Espanya.

Vet ací, doncs, com que en aquest món, sempre hi han hagut envejosos, els representants dels altres païssos que no havien estat tan afavorits, s'anaren a queixar a Nostre Senyor, del tracte tan excepcional amb què tractà a Espanya.

—Realment, teniu raó,—els respongué el Creador,—potser sí, que els he afavorit massa... Cal·leu! ja ho tinc! Com que no puc desfer el que he fet, ho arranjaré donant a Espanya, els pitjors governs del món...

No volem pas escatir l'autenticitat del conte, però si ell no és

cert, ben certa és, la continuïtat amb què es compleix la profecia: Espanya bat el rècord de tenir mals governs. Des de què tenim ús de raó, encara mai no hem trobat un govern que satisfés plenament els anhels del poble. ¿Es que els espanyols som ingovernables? Aquest és un punt que els psicòlegs haurien d'estudiar, perquè, vaja, no volem creure que tots siguem de la pell de Barrabàs. Més aviat veiem,—encara que diguin que el poble té els governs que es mereix,—que els governants, sempre s'han preocupat més de llur butxaca, de llur posició i de llur propi encimbellament que del benestar del poble. L'història és ben oberta per constatar-ho, els fets ho demostren plenament, i en l'actualitat, malgrat promeses, la cosa està igual, el que demostra una volta més, que és molt més fàcil cancel·lar hipòtesis que complir paraules, omplir butxaques que administrar justícia i cobrar bons sous que resoldre tot un munt de problemes!

PETRITXOL.

Posant les coses al seu lloc

Un article de «La Rambla»

Aquest periòdic publicava di-lluns, un article, signat Domènec de Bellmunt (que tenia per amic), que vol ésser un comentari dels mítings celebrats a Barcelona, el dia abans. Són de l'esmentat article els següents paràgrafs (ço que està en cursiu és nostre):

«Dos símbols de lluita. L'ofensiva violenta de les dretes espanyoles emparada en l'excusa revisionista *fa del plat retigiós una disfressa per dissimular un monarquisme inconfessable*. La reacció contra la democràcia de la República, contra l'esperit revolucionari de la República. *La qüestió religiosa és la gran excusa de la croada iniciada contra la República*.

«Congregacions senceres, clergues vestits en civil, filles de Maria, súbdits apassionats de «Cristo Rey», que aplaudien frenèticament els atacs al Govern, a la República, a les autoritats i que ovacionaven fins els deliris, les invocacions al Sant Pare i al cardenal Segura.

«Oradors catòlics! Com a liberals no podem discutir llur dret a defensar llurs criteris i a propagar llurs conviccions. Com a republicans, però, podem discutir llur dret a llançar infàmies contra la República i llançar insults contra els republicans. Com a ciutadans de sentit comú, sobretot, podem preguntar als dirigents del Partit Catalanista Republicà si els senyors Thió i Rodés i Lluís Jover, pertanyen encara a aquest partit. Ho preguntem especialment pel darrer, el qual, no satisfet de prendre part en un acte (on va atacar-se la República a cada moment amb insults i exhortacions violentes a la lluita), ell, personalment, va atacar públicament el president del Partit del qual forma part, per la «covardia — digué — d'haver votat l'article 24». Suposem que el senyor Jover, si encara formava part de l'esmentat partit, devia escollir la cerimònia clerical d'ahir per acomiadar-se'n en mig de les ovacions dels que consideren més urgent salvar la perseverança, que assegura l'aprovació de l'Estatut de Catalunya i dels que — ens ho temem molt fonamentadament — no tenen altra obsessió que enfonsar la República. No creiem que sigui compatible la seva permanència en el Partit amb la dels elements liberals que estimen i respecten el seu president».

I bé,

el senyor Domènec menteix descaradament

perquè sap perfectament, o hauria de saber, que en el míting del teatre del Bosc, no va pronunciar-se un sol atac contra la República, ni va ésser nomenat, ni un sol cop, el Cardenal Segura; doncs, el senyor Domènec diu mentida quan afirma que el públic aplaudia frenèticament els atacs a la República, i que ovacionava les invocacions al Cardenal Segura. Vindico, per demostrar la veritat de

la meua afirmació, el testimoni dels deu o dotze mil assistents al míting del Bosc, especialment el dels periodistes, que eren molts. El senyor Domènec deu pensar que, essent ell ateu, no resa per a ell el precepte diví: «no llevaràs fals testimoni ni mentiràs». Per actuar però, públicament, sembla que caldria exigir un mínim de decòrum i d'honradesa, i que no hauria d'ésser lícit de defensar la pròpia posició a base de falsejar la veritat.

Considero una calúmnia

pel que a mi pertoca (i per desfer-la faré ús de tots els mitjans que les lleis em concedeixen), l'afirmació de què el plet religiós és una disfressa per dissimular un monarquisme incofessable i la de què la qüestió religiosa és la gran excusa de la croada iniciada contra la República. A ningú no toleraré que digui això de mi, puix, essent, com sóc, republicà de tota la vida: havent sofert per Catalunya, per la Llibertat i per la República, presons, exilis i multes: havent-ho exposat tot per la causa republicana el desembre passat (Felip Barjau, diputat de la Generalitat, tots els regidors d'Esquerra republicana, de Badalona, i diversos dirigents sindicalistes de la pròpia ciutat em guardaran de mentir) ningú no té dret a acusar-me de monarquisme, perquè ara, com abans i com sempre, proclami i defensi la meua fe religiosa i la meua adhesió a l'Església Catòlica.

Per què pregunta el senyor Domènec

si encara sóc del Partit Catalanista Republicà? Es que la meua actuació en defensa de la religió i dels drets dels catòlics contradiu la ideologia del Partit?

Bé deu recordar el senyor Domènec els mítings que celebràrem a Calella i a Igualada, pocs dies abans, l'un, la mateixa vigília, l'altre, el 12 d'abril; a tots dos, per acord dels oradors, vaig ésser l'encarregat d'exposar la posició del partit davant la qüestió religiosa; el públic aplaudí i el senyor Domènec em felicità efusivament. Jo el repto a què digui quina frase, quina idea, quina paraula vaig pronunciar al teatre del Bosc que contradigui les d'aquells mítings electorals.

El senyor Domènec, bada

No cal anar tan lluny, però. En Carrasco, del P. C. R., va combatre l'article 24 a les Corts; va sumar-se a la campanya revisionista. «La Publicitat» del dia 16 d'octubre, inseria unes declaracions d'En Nicolau, on deia: «Vaig votar un text dolent... i no me'n penedixo pas. No votar-lo, hauria estat obrir el pas a un de pitjor, de més antiliberal...» Es a dir, En Nicolau reconeix que l'article és dolent

i antiliberal. El mateix número de «La Publicitat», inseria sense signatura, com solen anar les declaracions del partit, un article, del qual són aquestes ratlles: «Per la nostra banda, proclamem... que som liberals i, com a liberals, condemnem l'esperit que inspira els preceptes constitucionals que comentem...; nosaltres som on érem i, perquè hi som, considerem que l'article 24 de la Constitució republicana és antiliberal, perquè vulnera uns drets, que per a nosaltres sempre han estat, no solament respectables, sinó legítims».

No veu el senyor Domènec que, en indignar-se perquè combatem un article, que el partit i el seu president consideren dolent i antiliberal, és ell qui es posa voluntàriament fora del partit?

Que no s'esveri el senyor Domènec

Jo no sóc del P. C. R. Abans del 12 d'abril, ell, en Regàs, i Imbert, el que signa i d'altres, convinguérem que, després de les eleccions de regidors, exposàrem les nostres queixes per l'actuació, que creiem equivocada, dels dirigents, i que si la majoria no estava amb nosaltres marxàrem del partit. Vingué l'assemblea d'Acció Catalana Republicana, la votació de la Directiva demostrà que serien seguides les mateixes directives que nosaltres havíem combatut i, lògicament, ens apartàrem del partit tots els descontents... menys el senyor Domènec, que aleshores ja era Secretari particular del senyor Ministre d'Economia.

M. THÍO I RODÉS.

LLIBRERIA
La Bona Parla
Clarís, 32
Barcelona

Els amics del D. I. C.

Des d'aquesta secció, contestarem, sempre que calgui, a tots els qui acudin a nosaltres per qualsevol motiu.

Però, perquè mereixin contesta, és precis, per part d'ells, aquell mínim de decor i correcció, propis de persones ben captivades. També demanem de qui ens trameten espontàniament articles, que curin d'escriure'ls, no sols en lletra ben entenedora, sinó en línia ben espaiada.

Advertim igualment que, com a norma general, no contestarem a ningú que no es presenti usant el seu nom, i oferint-nos la seva adreça. No cal dir, que el D. I. C., com un cavaller d'honor, els guardarà, si és convenient, el secret.

J. B.—Mirarem que vagi a la setmana vinent.

S. Ch.—No acostumem a publicar res en francès. La humorada vostra està bé. Potser que l'aprofitarem.

INSTITUT CIENTÍFIC

COTTET

ÒPTIC



Avinguda del Portal de l'Angel, 40
BARCELONA

El diputat senyor Aguirre explica al D.I.C. la ruptura de la triple aliança

A la seva modesta cambra de l'Hotel d'Orient, l'il·lustre diputat nacionalista basc, ens va rebre tot amable, i cordial. El temps just de la presentació, i tot d'una, es va posar a disposició de la nostra tafaneria periodística.

—El míting d'ahir, va causar-me una impressió profunda. La mateixa impaciència i nerviositat del públic induïx a creure que hi ha en ell base per a una organització potentíssima. L'èxit no va sorprendre'm, perquè ja l'esperava.

—La seva ressonància i transcendència, de segur que ha arribat a arreu d'Espanya, puix tota l'opinió estava anhelosa del seu resultat. Actualment, tot allò que es faci, tant a Catalunya, com a Bascònia, repercutirà dins de tot el país.

—En el procés a seguir per aconseguir els nostres ideals revisionistes, convé emprar molta cura per a no allunyar-ne alguns sectors. Concerent al país basc, li diré que aquest mai no ha col·laborat encara en l'articulació de cap constitució, i per això, ara, pactar una entesa, no és cap tasca fàcil. Essent el programa ideològic del nostre poble «Déu i furs», curarem que aquestes siguin les idees triomfants. D'altra banda, al nostre país mana l'alta Comissió d'Alcaldes, i aquesta és la que té a les seves mans els destins del país basc, i ella la qui lliurement va designar els que avui som els seus diputats.

—La Constitució és morta, des d'ara, des de l'instant en què, pels articles aprovats, prou coneguts, ella ha esdevingut com una llei d'excepció.

—Per això, l'obra nostra, més que no pas a esmenar alguns articles, ha de tendir i proposar-se abolir l'actual Constitució en absolut. La que es basteixi, perquè esdevingui estable, ha de constituir una ampla i veritable democràcia cristiana.

—Pel que atany al nostre poble, aquest aspira cap a una República, en la qual els actuals corrents polítics d'Europa, fossin tot una realitat. Per alguna cosa, el nostre poble, és profundament, i entusiàsticament demòcrata. Som republicans catòlics.

—En quant a l'obrer, és igualment cristià com el primer ciutadà. El socialisme es nodreix del corrent immigratori, d'altres terres.

—Els Estatuts de Catalunya, Bascònia i Galícia, un dia podien constituir, per a tots, una falaguera esperança. Nosaltres somniàvem en una triple aliança, composta de gallecs, bascos i catalans, la qual hauria format un bloc de cent trenta diputats, abastament per a assegurar l'èxit de tots els nostres Estatuts. Per a aquesta empresa, trobarem en Enl·Macià, la més franca acollença. I àdhuc, animat dels millors propòsits, ens consta que va fer als parlamentaris del seu partit, indicacions perquè ella reeixís. Però, aqueixos senyors, i especialment el senyor Companys, creïeren més avinent i eficaç atansar-se a d'altres sectors. I es refredaren de tal manera les relacions entre els tres grups nacionalistes, que avui els Estatuts estan en greu perill.

No volem abusar més de l'amabilitat del nostre amic. Posem punt final, el regreiem de tot, i ens n'acomiaem. Dins de l'encaixada, vibra tot l'anhel d'un prompte a reveure. Mentre ens obrim pas entre d'altres que s'esperen, ens colpeix agradósament a les oïdes les modulacions enèrgiques de la llengua basca.

ANTONI PELAUZY.

Els millors calçats de Barcelona,
els més elegants i de més bon preu,

CATALANS,
ELS TROBAREU A

CALÇATS ROSÉS

Carme, 8, pral. - BARCELONA

De Madrid estant

Impressions parlamentàries

El baròmetre registrador de l'interès de la Cambra, continua en davallada. I no és perquè manquin assumptes interessants a discutir, sinó perquè els senyors Parlamentaris, ja han perdut la mania de disputar.

Sembla que els articles de la Constitució ja aprovats, han decebut els mateixos legisladors, i tots procuren fer-se'n lluny, per dir allò: Jo no hi era, sap?

A una discussió tan important, com l'aprovació o dissolució del Senat, hi manca quasi bé la meitat. El senyor Alcalà Zamora, hi ficà cullerada, però mancat ja del prestigi d'abans, tan solament s'emportà unes complimentoses picades de mans, que es traduïren en això: ho fas molt bé, però no et fem cas.

Notes del meu Carnet

Els «Gutiérrez» estan de revolta aquests dies. La República s'ha escolat dins la conxa de la seva oficina, desvetllant una xirinola de mil dimonis.

Ningú no treballa aquests dies; als Ministeris els oficinistes ja tenen ocupat tot el temps en allò que més atreu al «Gutiérrez»: fer la revolucioneta de tertúlia.

El «Gutiérrez» va cridant de

Negociat en Negociat: ¡mi enchufe, señores, que se nos va el enchufe, mi puchero, mi cafetito de las tardes!

I el enchufe s'allunya: en aquests moments està ja a cinc mil metres d'alçària.

Evidentment: es feia de cada dia més necessària, una reforma a les plantilles dels empleats de l'Estat; era una realitat palesa, que allò d'anar pessigant del pressupost nacional, s'havia d'acabar; però no és menys evident, que la tan esperada reforma, es pretén d'imposar-la molt fora de temps i ocasió.

I sobretot, que ella inclou un punt molt poc pràctic.

Les conseqüències de la tal reforma, són una colla de mils d'empleats, que comptant amb quaranta, cinquanta o seixanta drets del *retiro forzoso*, es llençaran com una tromba a la recerca de feina, dins els despatxos i comerços, i els quals s'oferiran per sous inferiors als altres i agreugerant, molt possiblement, la crisi de treball a Madrid i arreu d'Espanya.

Ja hi ha pensat, en això, el senyor Azafra i els seus ministres?

La Hisenda, en sortirà alleugerida, això és indubtable, encara que no tant com sembla; però el Govern, en dur a la pràctica la reforma durant les circumstàncies actuals, tan difícils, no fa sinó aguditzar la crisi de treball i preparar més fam per a l'hivern que comencem.

I això que al primer article de la Constitució, consta que la República protegirà tot allò que treball sigui.

JOAN RUNENT.

Madrid, 1-11-31.

Teixits de Punt

Noemi

Demaneu-los

a les

millors cases

de

Gèneres de Punt



Durant l'últim viatge que féu a Toulouse l'avuiopotentat, Sr. Aiguadé, llua una luxosa maleta, que a la frontera atregué les mirades dels carabiners. El respecte a l'Acta, evità moltes molèsties. Doncs bé: en arribar a Toulouse, per tal de no perdre-la, la diposità en una coneguda casa de Banca de la localitat. El comentari es dona per acomiadat.

No comprenem com el senyor Azaña, home que es diu demòcrata i aimant de les essències liberals, governa per decret, amb les Corts obertes. Serà per recordar-nos *los tiempos de don Miguel y su Asamblea Nacional*? Val a dir que els membres d'aquesta eren més disciplinats... i cobraven menys.

Decididament En Ventura Gassol es talla la cabellera. Del cabell pensa fer-ne una perruca que regalarà a l'ex col·legial dels Jesuïtes, ex-mariano i ex-bon noi, En Josep M. de Sagarra. D'aquesta faisó s'haurà acabat la casta dels poetes pelats i peluts.

El millor altaveu nacional: AY-WATER-KENT.

El comble d'un Cordero és fer de jabalí.

El comble d'un Rico ésser socialista i diputat d'una República de Trabajadores.

A donya Victòria (no s'esverin que no fem cap apologia monàrquica), li diuen «Kent-Salada», pel regust de «Jabalí» que té.

El diumenge passat, la senyoreta Victòria Kent, no pogué prendre part en el míting dels laics. Un amic nostre ens definí concretament l'actitud de la bellíssima Directora de Presons:

—Sí, —digué—, s'ha tornat la tradicionalista dels laics...

El senyor Lluís Companys, cap gros de la minoria d'Esquerra Catalana, tampoc no hi anà. Estava malalt de resultes del brillantíssim discurs que pronuncià a les Corts, defensant l'idioma i l'ensenyament catalans. Fem vots pel ràpid restabliment del gran parlamentari català.

El nostre admirat col·laborador, el ciutadà regidor, tinent d'alcalde, diputat de la Generalitat, diputat a Corts i altres ganguetes per l'estil, senyor Lluhí i Vallescà, una vegada hagi acabat la gran feinada d'aquests dies, amb tot això del terrorisme, es dedicarà a traduir al bell catalanesc que ell usa, l'obra principal que ha estat la base de la seva lluita cultural: el «Bertoldo, Bertoldino y Cacaseno».

El ciutadà Casanoves, ha tingut una pensada genial, com totes les que surten d'aquell privilegiat caparró. Ha decidit canviar el nom de la Guàrdia Urbana. D'ara endavant se'n dirà Guàrdia Ferrer.

L'última producció d'En Lluís de Tàpia:

*Lluvia y sol,
las brujas se peinan;
lluvia y sol,
como un vulgar Gassol*

Sabem que el nostre batlle, senyor Aiguadé, vista la urgència del cas, pensa convocar, l'any que ve, una sessió extraordinària, per tal de nomenar una comissió que estudiarà la manera de dur a cap la rotulació dels carrers en català. Fins ara tothom es feia càrrec que tenien assumptes més urgents, tals com l'acord de l'expulsió dels Jesuïtes, els autos grocs, els viatges a Toulouse, les Finances, això sobretot, que és la flaca de tots els homes de l'Esquerra, i l'especialitat que més els agermana amb els «xais» d'En Giralt.

Aquest mes també hi ha hagut cues de diputats per cobrar les mil beates. El divendres passat començà a formar-se la cua, cosa que a Madrid no els ve de nou, car ja estan acostumats a la de Nadal. El núm. 1, el tenia un diputat socialista i analfabet, anomenat Adelantado; els altres llocs els tenien per aquest ordre: Botella, Soriano, Unamuno, Samblancat, Dencàs, Ventós, Suñol, Madrigal, Riera i Puntí (per cert que aquest, recordant els temps en què feia de beato, proposà als assistents, per no aburrir-se, de fer la castanyada; proposta que indignà enormement els terribles Botella i Samblancat, donat el regust de cavernícola que té aquell nom). El senyor Unamuno, que presidí l'Assemblea de curs, demanà votació nominal, i per majoria fou desestimada la clerical proposta del noi del Poble Nou.

Total, que no els queda cap altra distracció que seguir fent l'indio.

Avi Macià està que bufa, i ha ordenat als seus nois que per torn rigorós vigilin els azañas y C. per què no els birlin l'Estatut. No s'espantin per això; a la Casa dels Canonges encara són optimistes.

El noi Franco ha demanat el retir; es rumoreja si, desenganyat de la vida, deixa els abillaments de senglar pels hàbits de Sant Brú.

El que dèiem del senyor Aiguadé, vegi's «La Vanguardia» del dia 31 d'octubre.

«La Delegación de Hacienda ha señalado para hoy los siguientes pagos:

«Jaime Aguadé, 303.158 pesetas; Diego Bayet, 500; Javier Compte, 75; Javier Compte, 41'25; Feliciano López, 35; Antonio López, 2.000; Ramón Martí, 653'50; Malondra Hermanos y C., 5.000; Joaquín Prats, 148'06; Bienvenido Pascó, 1.000; José Rafael, 174'81; Jaime Foig, 407'08; Francisco Tiana, 1.000; José Tudonas, 4.615'50; Juan Vall, 2.136'80; Albina Vall, 4.325; Administración de loterías nú-

Temes econòmics

Mot d'introducció

Nosaltres no representem una força destructora, ans una activitat constructiva. Està clar que, moltes vegades, abans de construir cal enderrocar. Però això serà sempre com un mitjà, mai com una fi. Anhelem obra positiva. La millor, de moment, és la d'il·lustrar les intel·ligències.

L'altre dia va caure a les nostres mans un paperot dels que mai no volem llegir, perquè ens causa fàstic, però que constitueixen gairebé l'únic pa intel·lectual de bona part de la classe treballadora. Duia un article d'ampla envergadura (?) econòmic social, que ens va deixar esbalaïts. Rosari de disbarats més monumental no l'hem vist mai. I, demés d'això, tot ell escrit amb una fraseologia pedantesca que ni varem entendre, ni era possible que l'entengués cap dels lectors, ni, segurament l'entenia tampoc el seu autor. La finalitat, però, sí que es comprenia ben de pressa: revifar una vegada més el foc de la lluita de classes, sota l'execrable manobra d'un aparell científic que embadalís el desvalgut lector.

Al menys l'article hagués anat adreçat a les classes instruïdes, car un home de cultura descobreix de seguida els punts escorreguts de la trama i el teixit s'esquinça a la més lleu estiragardada. Però no; es prepara la potinga perquè se l'engulleixi el pobre obrer, aquell obrer que sap just de llegir, i es considera savi. Quant més li valdria no saber-ne, car mentre té obert de bat a bat el conducte per on han d'escolar-se les metzines de l'error, està mancat, en canvi, de les defenses que solament la verdadera cultura proporciona. Els resultats són ben palesos i dissortadament ben tristos: Tothom es converteix en definidor, tothom repeteix quatre frases que sonen bé a l'oïda dels encara més ignorants que ells, i així es condensa un ambient, que després gravita cap a cristallitzar en la realitat, establint una situació econòmica que es dona cops de puny amb les lleis més elementals de l'Economia.

Puix, encara que per alguns es vulgui negar, l'economia política es basa en unes lleis tan certes com puguin ésser-ho les lleis físiques. Res no hi fa que les lleis econòmiques, com a lleis, el subjecte de les quals és el mateix l'home, puguin ésser infringides per ell en ús del lliure albir. Un home les infringirà, però la humanitat no, perquè la humanitat no es mou per caprici, sinó per motius raonables. El que es mou contra la raó és un boig. I si bé un home, fins i tot no essent boig, pot, per un acte de la voluntat lliure, no obrar conforme al

motiu més raonable, ell constituirà l'excepció, puix la majoria l'imitarà i la llei seguirà complint-se.

Un exemple aclarirà la idea. Suposem que el viatge de Barcelona a Núria, anar i tornar, valgui usualment vint pessetes. Si les Companyies dels ferrocarrils anuncien que el dia de la festa de la Mare de Déu posaran una tarifa especial, a cinc pessetes anar i tornar, jo, home lliure, dotat d'albir per determinar-me en el sentit que vulgui, puc escollir de no anar-hi, i fins i tot d'anar-hi amb un mitjà de locomoció que em surti més car que el tren, i àdhuc, que em resulti més incòmode. Però és inqüestionable que jo constituiré una excepció, que els altres no pensaran com jo, sinó que en tal dia les Companyies dels ferrocarrils ompliran de gom a gom els trens. I Déu faci que l'aglomeració no ocasioni algunes víctimes.

El desconeixement de les lleis econòmiques, ha de portar, naturalment, a la ruïna. És aquesta la fi que es proposen els socialistes de nova empremta? Potser sí, ja que hom sent cridar arreu contra les diferències socials, i no hi ha dubte que el camí resulta molt planer per a igualar-nos a tots en la misèria. Però nosaltres, la igualtat de classes la rebutgem. Nosaltres, pretenem la igualtat, la possible igualtat (car ja veurem un dia que allò conatural als homes és tot just la desigualtat) no en la misèria sinó en la riquesa, o millor en la benestança, la qual s'ha de procurar abasti el major nombre possible d'homes i en el major grau possible.

A promoure-la van aquests articles de divulgació econòmica. No són endreçats a les classes selectes, aquestes ja són nostres. Ans a les classes intel·lectualment no prou nodrides, que són les que hem de conquerir. I volem conquerir-les precisament il·lustrant-les. Com més il·lustrades siguin, més nostres seran. Com a articles de divulgació no tractaran generalment, qüestions noves, ni de moment complicades, o si les tracten, ho faran en els termes més planers i assequibles per poder fer-nos entendre de tothom. Aquest és el llenguatge de la veritat. L'error pul·lula dins la foscor, com hem vist feia el paper al qual més amunt ens hem tingut de referir.

I per avui ja n'hi ha prou. La setmana entrant, si Déu ho vol, començarem a entrar en matèria.

JOAN GAYA.

mero 42, 210.000; Pedro García 6.635, Agustín Prió, 100 pesetas.

La Publi, amb aquella inoportunitat i manca de sentit polític, que la singularitza, se'n enfada perquè en el míting del Bosc hi parlaren homes no catalans per exposar llurs fins polítiques!!!

Es llàstima que l'òrgan del senyor Bofill i Mates, toqui tan desa-

finat, parlant-nos de vedettes-castellanes (el diputat castellà, senyor Aguirre té sobradament demostrat, senyors de La Publi, el sentiment nacionalista. Com fóra millor que es preocupessin de retirar la VEDETTE-NICOLAU deixant d'aquesta manera de fer el ridícul per terres de Castella! Creieu que el bon nom de Catalunya hi guanyaria.

DR. MATASANOS.



—Ai, el nostre reiell
—Señora: queda usted detenida por hacer la apología de las instituciones monárquicas.

Plasenteries pedagògiques

Oh la mà oculta i maquiavèlica que es mou dintre de molts afers!—A Alacant, pel maig la turba va encendre alguns col·legis. Els religiosos en anar de nou a ocupar els seus llocs, es trobaren amb què l'alcalde se n'havia fet amo i s'oposà a què es reintegressin. De diversos edificis se'n havia endut la clau i tot. Alguns d'aquests ciutadans, gens temerosos feren signar actes notariais d'uns tals actes.—Tot això, malgrat les ordres del Ministeri de Governació.

Diferents vegades hom havia pretès de tornar al seu col·legi, però sempre inútilment davant les ordres comminatòries de l'entremaliat alcalde. Vingué l'aprovació de l'article 24, i l'endemà mateix, els religiosos docents d'Alacant, s'apressaren a obrir els col·legis, si més no, per demostrar fidelitat a l'acord del Consell de Ministres. Però quina no va ésser la seva sorpresa, en rebre al mateix dia un ofici del president de la Inspecció Provincial prohibint-los l'obertura dels col·legis, i per l'altra part la conminatòria de l'alcalde, tot just arribat de Madrid, que si no obrien se'ls incautava dels edificis.

Això no sols és una cosa molt poc seriosa, sinó que constitueix una burla que unes autoritats de la República, sota l'empar directe del Ministre d'Instrucció, cometien contra uns i indefensos ciutadans. I encara un perill per l'exemple que pot inspirar a d'altres indrets. Es que Alacant no està sota la jurisdicció del Ministre d'Instrucció Pública de la República?

* * *

I una cosa va entortolligada amb una altra. El dia 9 comencen els exercicis de les oposicions de les cinc mil places, tan encantades. Ja han sortit els tribunals examinadors. Hom esperava que aquests fossin en nombre relatiu al nombre d'aspirants. Però no ha estat així. Es veu que realment, el Ministre té por d'una vaga de cursilistes. I per evitar que arribi un cop massa fort, l'home ha estat caute a cridar-los per sèries més reduïdes.

Les darreres il·lusions dels opositors ben preparats, intel·ligents, que creuen en la iniciativa i en l'esforç personal, s'han esvaït tot d'una de llegir els noms d'alguns membres del tribunal... Altra vegada, aquest home massís i hermètic, dur i abetumat, patum acadèmica, industrial de la Pedagogia que es diu Martí Alpera.

Aquest home, al qual l'Estat li confia la justícia en les oposicions, és l'amo d'una acadèmia preparatòria a la qual actualment, precisament, concorren més d'un centenar d'alumnes. Quina confiança pot inspirar? Entre un home completament desconegut i un deixeble d'ell, per qui es decantarà al moment de la sentència?

L'altre personatge del tribunal és la senyora Cuscurita. Personatge romancesc, atrabiliari, ple de vida i de color, està esperant la ploma de Muñoz Seca per a incorporar-se ja en vida

al reialme dels immortals. Els seus somriures i falagueries als presents dels alumnes, les seves preferències per tots aquells que per la ciència tenen ironies, més que esforços per a l'aplicació, la fan molt poc creditiva a la confiança dels examinands. I això, que nosaltres no creiem ni entretenim la vida en els relats dels que contenen que en les oposicions en què l'esmentada senyora ha intervingut, el diner ha acostumat a exercir sempre un rol ben important.

Però, enc que els altres personatges del tribunal pretenguessin de fer-ho bé, com un hom podria creure-ho, si això resulta absolutament impossible? Veieu, sinó: posat només un nombre de 140 opositors per cada tribunal, els 5 treballs diaris de cada u, són 700 treballs diàriament. I en 24 dies, 16 800 treballs. I encara com pot hom confiar en elles, si pensa en la actuació de preterites oposicions? Recordem sinó les de l'any 28, que no permeteren veure els exercicis escrits. Ho permeteran ara?

Masses giragones i tortuositats han destriat la vida de les actuals oposicions, perquè hom cregui en una moral nova, sobre aquests afers. Repetidament hom ha demanat que els cursets fossin de perfeccionament i el nombre de places a proveir il·limitat en relació a tots els qui haguessin demostrat capacitat. Marcellí Domingo ha reconegut sempre la justícia de la demanda dels opositors. Adhuc el diumenge proppassat en la visita que una representació d'ells li féu a la Generalitat, va reconèixer-ho una vegada més.

Però ell proposa i l'altre disposa. Aquest altre és el director general de l'Ensenyament, home d'una voluntat dura, de pedra, despòtica: agosarat, incorrecte, quasi descordat i tot. La darrera entrevista amb ell a Madrid, va ésser d'una incorrecció suma. Va motejar els mestres de *nulidades*. I en replicar-li, modestament, un dels visitants, l'home va esquitllar-se darrera la porta, deixant-los plantats com estaquirotos. Es ell qui, malgrat les promeses de Marcellí Domingo de diumenge, féu aparèixer a la Gasetta del dimarts, totes les disposicions concernents als cursets, contraris a les aspiracions i anhels dels cursilistes.

Mentrestant un i l'altre van dient per aquests monjos de Déu, en discursos, interviús i declaracions als periodistes, que duen creades cinc mil escoles. I això no és exacte. D'aquestes cinc mil, n'hi han dos mil del temps de la monarquia. I les altres tres mil places, no són de nova creació sinó com una quinta part. Les restants procedeixen de la mort dels seus mestres propietaris.

I sinó, gosem preguntar al ciutadà Ministre, com al ciutadà, Director general de l'ensenyament:—Aquestes mils escoles noves, que han creat, actuen o no actuen?—Se'ls ha fet edifici nou, o s'han adaptat d'altres de vells? Són a ciutat, o són rurals?

I els mestres que les regenten, són per concurs o són interins? I per què havent-hi tants opositors no han eixamplat les places? Esperem, amb la paciència d'un musulmà, la llur resposta.

Conversa amb Gil Robles

Després de la jornada del diumenge, tan plena de tràfec, a la nit, vam tenir ocasió d'enraonar amb En Gil Robles. Va mostrar-se satisfet de la campanya revisionista. Tot just arribat a Barcelona, va ésser pregat per a donar conferències a diverses poblacions catalanes, entre altres a Vich i Terrassa. Diu que sent el desig d'enraonar a tots els indrets que el demanin, car anhela que la campanya revisionista arribi als últims indrets. Però abans té el compromís d'assistir a actes revisionistes a Burgos, Extremadura, Aragó, Múrcia, i Nord d'Espanya. Va elogiar la importància de l'acte del matí al Teatre del Bosc, i va dir que havia d'insistir-se sobre les grans poblacions, puix és palesa llur influència damunt els medis rurals.

En preguntar-li si renunciaria a l'acta, com a conseqüència a la llei d'incompatibilitats va contestar-nos que de cap de les maneres. Com a diputat, posseeix un ample pla a complir; i ell està disposat a dur-lo a compliment. Però si per ésser diputat, ha d'ésser declarat excedent forçós, diu que demanarà autorització perquè, àdhuc amb un sou inferior, li sigui permès de donar les seves classes, i mantenir-se en contacte amb els alumnes, contacte que no ha abandonat mentre duraren les lluites parlamentàries, puix, que organitzà un curset especial els dilluns i els dissabtes, dies que no hi havia sessió i marxava a Salamanca a reintegrar-se a la seva càtedra.

Allò que és el socialisme

Mai enlloc com a Espanya, durant les circumstàncies presents, ha estat demostrat que el Socialisme no és una nova organització jurídica de l'Estat qui sotmet els productes del treball i de la riquesa a una repartició més equitativa, sinó la usurpació del poder, si més no, de tots els punts més estratègics per part d'un partit a fi d'acaparar i repartir entre tots els seus, el màxim nombre de càrrecs, amb garanties de perpetuïtat. En fermança i penyora de les nostres assercions, veus ací les següents llistes, traduïdes del diari de Madrid «La Tierra» i que fins a l'hora que les lliurem a les caixes no han estat ni desmentides ni rectificades:

Republicans i socialistes varis que cobren sous varis (*)

Don Simeón Vidarte, Vispresident de la Corporació de la Banca del Ministeri del Treball . . .	10.000 ptes.
Diputat a Corts . . .	12.000 »
Secretari del Congrés . . .	12.000 »
Total . . .	34.000 ptes.

Don Alfons Maeso, President del Comitè Paritari del Comerç, de Madrid . . .	7.000 ptes.
Professor de l'Escola Social del Ministeri del Treball . . .	3.000 »
Vocal del Consell del Treball del mateix Ministeri . . .	2.000 »
Total . . .	12.000 ptes.

Don Rodolf Viñas, Vispresident de la Comissió mixta dels Espectacles Públics, de Madrid . . .	6.000 ptes.
Secretari número 3 del Ministre del Treball . . .	6.000 »
Total . . .	12.000 ptes.

Don Santiago Pérez Infante, President del Comitè Paritari del Moble, de Madrid . . .	7.000 ptes.
Vocal de l'Institut Nacional de Previsió . . .	5.000 »
Vocal del Consell del Treball del Ministeri del Treball . . .	2.000 »
Total . . .	14.000 ptes.

(Aquest senyor, de més, té col·locats els seus fills a l'Institut de Previsió, com d'altres varis socialistes).

Don Luci Martínez, Vispresident de la Comissió mixta arbitral agrícola del Ministeri del Treball . . .	8.000 ptes.
Diputat a Corts . . .	12.000 »
Regidor i membre de varis Patronats . . .	00.000 »
Total de conegut . . .	20.000 ptes.

Don Alfred Mistral, Director general de Correus, (18.000 i 6.000 de representació) . . .	24.000 ptes.
Diputat a Corts . . .	12.000 »
Total . . .	36.000 ptes.

Don Romuald R. Vera, Secretari general de Comunicacions . . .	10.000 ptes.
Diputat a Corts . . .	12.000 »
Total . . .	22.000 ptes.

Don Rodolf Llopis, Director general de primera ensenyança . . .	24.000 ptes.
Diputat a Corts . . .	12.000 »
Total . . .	36.000 ptes.

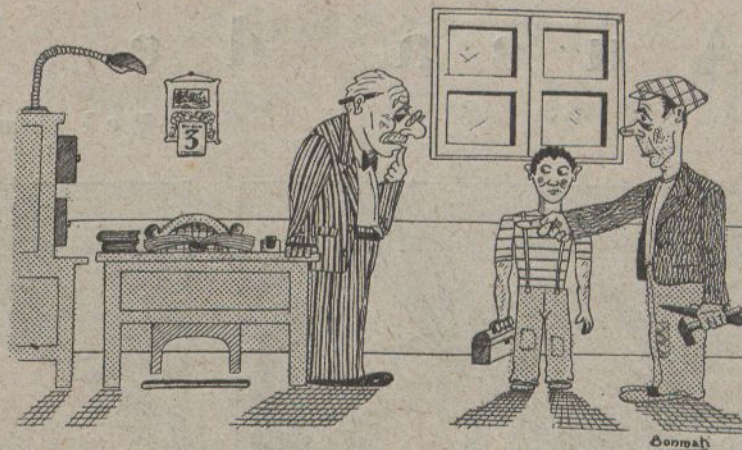
Donya Clara Campoamor, Presidenta del Comitè Paritari del vestit, de Madrid . . .	7.000 ptes.
Diputat a Corts . . .	12.000 »
Membre de varis Patronats i Consells, amb dietes la suma de les quals no és coneguda . . .	00.000 »
Total . . .	19.000 ptes.

Don Ramon Pérez de Ayala, Ambaixador a Londres . . .	200.000 ptes.
President del Patronat del Museu del Prado . . .	60.000 »
Diputat a Corts . . .	12.000 »
Total . . .	272.000 ptes.

Don Salvador Madariaga, Diputat a Corts . . .	12.000 ptes.
Ambaixador als Estats Units: 125.000 pessetes en or, que valoritzades en argent, valen . . .	300.000 »
Professor de llengua castellana a la Universitat d'Oxford . . .	100.000 »
Representant a la Societat de les Nacions . . .	60.000 »
Total . . .	472.000 ptes.

(*) Aquests sous s'entenen que es cobren de l'Estat capitalista.

DEL CONTROL ÚNIC



BURGÈS.—Ah, veniu a arranjar el «water»?
EL PINTA RARA.—No, senyor! Venim a revisar els llibres.

Don Julià Besteiro, Catedràtic . . .	16.000 ptes.
Diputat a Corts . . .	12.000 »
President del Congrés . . .	60.000 »
Per a les despeses de l'automòbil oficial . . .	15.000 »
Total . . .	103.000 ptes.

Don Josep Santaló, Diputat a Corts . . .	12.000 ptes.
Batlle de Girona . . .	15.000 »
Conseller de la Generalitat . . .	24.000 »
Professor de la Normal . . .	6.000 »
Total . . .	57.000 ptes.

Don Joan Uzabiaga, Director de la fàbrica de la Moneda i del Timbre . . .	24.000 ptes.
Gratificació (s'ignora concretament) . . .	00.000 »
Director de l'Escola d'Enginyers Industrials . . .	18.000 »
Enginyer d'ensaigs, inscrit a un establiment de l'Estat . . .	8.000 »
Diputat a Corts . . .	12.000 »
Total . . .	62.000 ptes.

La Setmana Política

Escrivim aquests comentaris plens d'optimisme. El míting que diumenge es celebrà al Bosc ha palesat que l'opinió comença de deixondir-se. I una cosa que no puc deixar passar per alt: els qui l'organitzaren i els que hi contribuïren són ben capacitats per a dur a terme actes semblants. L'enhorabona.

Els nostres esquerrans que s'abroguen la representació de Catalunya amb els vots del Sindicat Unic,—essencialment anticatalà—no euren de prendre part en actes organitzats per la filial barcelonesa de la Liga Nacional Laica, exs... fastigosos!

A Madrid han corregut rumors de crisi. Mai diríeu per què? Perquè l'Azaña, que té aquella dèria de retirar gent, ha volgut heur-se-les amb els funcionaris de l'Estat, i

com que només n'hi ha 160 que són diputats... veliaquí.

Una estadística dels diputats que acumulen càrrecs i *enchufes* la creiem ben profitosa. Si més no, ens demostraria com realment la República ha estat *para los republicanos* un plat, i no de lleties precisament.

Al Congrés, res de nou, més ben dit, sí; uns senyors que es diuen mandataris del poble, i, suara han agafat una por grandíssima. I no volen cap mena de control en llur actuació. Tot això en nom de la llibertat.

I veiem així com s'oposen al referèndum, a la constitució d'un Senat, i a l'elecció directa del President de la República.

I després encara vanten pomposament la democràcia llur. Hi ha gent amb una barra...

La Cambra ha denegat el suplicatori d'En Franco. Sembla, però, que el famós ex-aviador ha fet un punt d'home i ha demanat el retir. ¿No fóra millor que renunciés a l'acta i facilités l'actuació judicial?

A. PALACÍN.



Para IMPERMEABLESA
FABRICA PASEO GRACIA, 81
FERNANDO 16 - CORRIBIA, 16



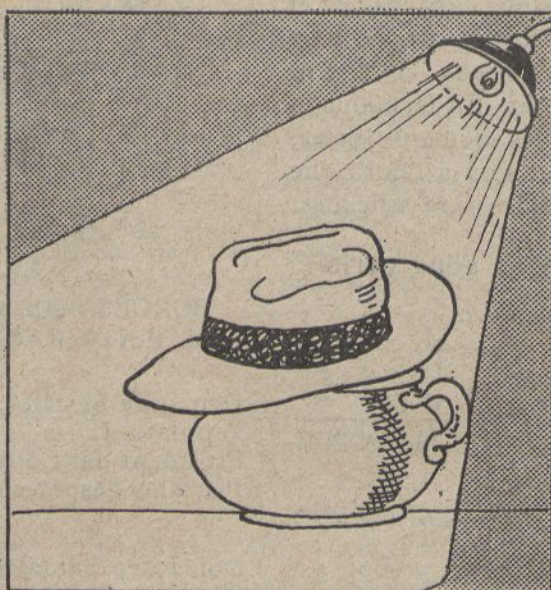
A u c a d e l a S e t m a n a

Pel senyor K. Iman.

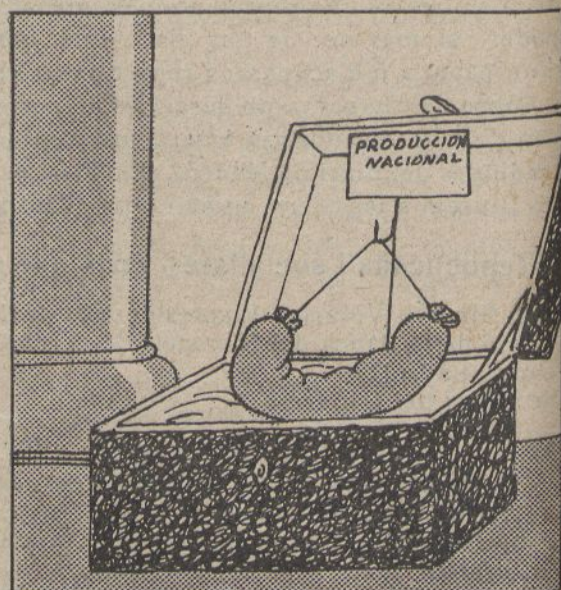


—Seria Vd. tan amable, don Indamio, de contarme algo de los regalos que ha recibido con motivo de la festividad de los muertos?

—Pase Vd. y se los mostraré con sumo gusto. Y tome nota de que no me llamo Indamio sino Indalecio.



De primer ens mostra un jipi ronyós, present de don Lacandru, de mida justa per a tapar uns *recuerdos* de lo *pasado*.



Un estoig amb un preciós embotit, present d'un admirador anònim assistent a les Corts.



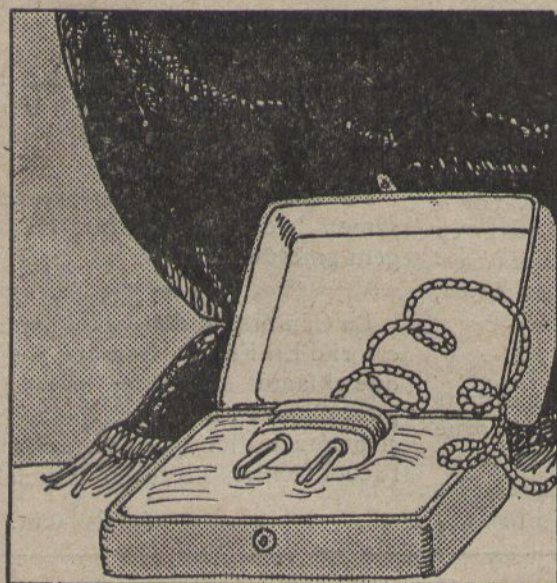
Una píldora daurada, oferta pel ministre farmacèutic senyor Giral, dins la qual van comprimides les "tablas" de les quatre regles.



Una peça de beta per fer corbates estil Nicolau d'Olwer, ofrena de l'esmentat senyor. *Me ha dado tanta*, ens diu el Sr. Prieto, *que habría bastante para AHORCARSE*.



Un gramofon amb la placa la "Canción del olvido" present dels senyors Alcalà Zamora i Maura.



Un magnífic *enxufe* tramès pel senyor Cordero. No hem gosat preguntar a l'homenatjat fins on arribava el cordó, per la por que no pensés que "por el hilo queríamos sacar el ovillo".



Este ramo —ens diu el senyor Prieto visiblement enutjat— *lo supongo de algún sinvergüenza monárquico, pues fíjese Vd. que todo son coronados*.



...y esta cebolla no sé de quien será... El nostre repòrter no l'ha deixat acabar tot acomiadant-se pressosament car bé sap que aquella seba és el present del D.I.C.